Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телеф.: BErgen 4-0237, 4-0807
Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 6-го ЛЮТОГО 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 6, 1952 VOL. LX

ЛОВЕТ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗМЕНШУВАННЯМ ФОНДІВ

Вашингтон. — Секретар оборони Роберт А. Ловет, як свідок перед спільною сенатською підкомісією асиґнування і спільною конґресовою економічною комісією в справі можливого обкроєння 52-більйонового бюджету на оборону країни, остеріг, що якенебудь зменшення видатків на цю ціль понижче мінімальних потреб, виставляє країну на небезпеку. Він заявив, що навіть пропонований бюджет видатків, за обчисленнями всіх трьох ділянок оборони, був початково обрахований на дол. 71,000,000,000 і то без видатків на військову допомогу чужоземним країнам, одначе фахівці в Пентагоні, після точних розглядів найрізнородніших рубрик, зменшили їх до дол. 55,000,000,000, хоч військові дорадники твердили, що бюджет треба збільшити на дол. 73,000,000,000, якщо країна має бути готова до 1. липня 1953 р. Зменшення прийшло тому, казав Ловет, що знавці погодилися на „обмірковaний риск", відкладаючи деякі оборонні розбудови на дальшу майбутність. При цій нагоді Ловет заявив, що країна потребує 143 з'єднань „(крил") в повітряних силах, 21 дивізію в армії, 408 боєвих кораблів у воєнній фльоті з тим, щоб видатки на військові цілі не обтяжували занадто цивільну господарку. Твердження Ловета потвердили приявні при його боці секретарі фльоти, армії, повітряних сил і помічник секретаря оборони. Інші знавці призначені на свідчення негайно після покінчення заслухання свідків секретаріяту оборони.

Справа підвишки платні сталеварникам

Ню Йорк. — Венджамин Ферлес, предсідник Юнайдед Стейтс Стіл Корпорейшен на переслуханні перед Радою Стабілізації Платні заявив, що не обійдеться без підвишки ціни сталі, якщо 650,000 робітників, що працюють в сталевих підприємствах, дістануть підвишку платні, як цього домагається юнія сталевих робітників. Твердження юнії, наче б то підприємці могли дати бажану підвишку з самих зисків підприємства, невірне, казав Ферлес. Якщо прийде до підвишки, то вся урядова програма економічної стабілізації захитається, остерігав предсідник головного сталевого підприємства. Юнія загрозила страйком, якщо її домагання не сповниться до 20 лютого. Саме в цій справі переводить переслухання Рада Стабілізації Платень у Ню Йорку і в Вашингтоні. Голова юнії, Филип Морей, зайняв становисько до тверджень Ферлеса, кажучи між ін., що підвишка ціни сталі після підвишки робітничих заплат буде дальшим ступнем в інфляції.

Полковник свідчить про вбивства в катиському лісі

Вашингтон. — Полковник армії, Ван Вліст, ветеран з Кореї, який приїхав спеціяльно з свого постою в Японії на свідчення перед палатною комісією в справі масового сбивства польських офіцерів у Катинському лісі в 1943 р., заявив, що нема сумніву, що вбивства допустилися Совєти і що він зладив про це звіт для Пентагону в 1945 р., який одначе „пропав". Армія признала, що перший звіт пропав серед таємничих обставин і тому оприлюднено 18 вересня 1950 р. другий звіт полк. Ван Вліста. Перед комісією він признав, що другий звіт не різнився основно в нічому від першого і потвердив свої первісні висновки, що злочину допустилися москалі, а не німці і що кількість убитих доходить до 15,000 старшин.

Срібний ювілей о. Ля Фарджа

Ню Йорк. — Редактор краєвого католицького тижневика, о. Джан Ля Фардж, святкує срібний ювілей своєї редакторської праці цього місяця і з цеї нагоди його прихильники приготовляють на його честь обід в готелі Валдорф Асторія в дні 25 лютого. Тепер він веде кампанію за зрівняння рас в Америці і кореспонденти відбули з ним інтерв'ю і в ньому він висловив переконання, що ще за часів теперішнього покоління він діждеться здійснення цієї ідеї. — Як чоловіколюбець у найширшому розумінні, о. Ля Фардж відзначається спеціяльною прихильністю до поневоленого Совєтами українського народу, даючи практичний вислів своїм переконанням тим, що брав участь в українських маніфестаціях з промовами в такому часі, коли годі було дістати промовця в англійській мові з-поза українських кіл. Від самого заснування тижневика „Амеріка" появилися там статті присвячені українській справі. Співробітником цього часопису був звісний серед українського громадянства ред. Володимир Душник, що працював під керівництвом о. Ля Фарджа.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ЗДВИГ З НАГОДИ ДНЯ ЛИНКОЛНА

Вашингтон. — Коло 7,000 республіканських провідних діячів прибули на буфетову перекуску, улаштовану по ціні $1.20 від особи в гімнастичній залі університету Джорджтавн з нагоди Дня Линколна для перевірки партійних настроїв. Серед прибулих явилися теж представники досі зголошених республіканських кандидатів на президента. Одначе ні один з кандидатів не явився особисто, щоб агітувати за собою. Під час здвигу відбулася забавова програма, де виступали артисти з Голівуду, а серед такого настрою йшли розмови між приявними на партійні теми. Дещо з програми передавали в радіо й телевізії, а дещо появилося в пресі. З комунікатів на першому місці стоїть комунікат предсідника стейтового республіканського комітету, Лінарда Гола з Ню Йорку. В ньому сказано, що Республікаська партія здобуде світлу перемогу при найближчих президентських виборах з трьох причин, а саме: жодна адміністрація не може залишитися при владі, коли вона самостійно не може служити народові і тому шукає собі товариства інших, у теперішньому випадку „лівих" груп; не може залишитися при владі адміністрація, що виставляє на небезпеку мир, втримуваний видатками більйонів людського гроша; адміністрація, що деморалізує нарід народними грішми, не може сама зберегти себе морально і тому треба її відсунути від влади.

ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ЗМЕНШЕННЯМ ВИДАТКІВ НА ОБОРОНУ. — Секретар оборони Роберт Ловет (зправа), складаючи свої свідчення в сенатському комітеті військового бюджету, перестерігав перед зменшенням видатків на оборону, вважаючи, що це може бути загрозою для безпеки Злучених Держав. На ліво від секретара оборони сидить секретар Армії Френк Пейс.

БРИТАНІЯ СХИЛЬНА ДО КОМПРОМІСУ В СПРАВІ СУЕЗУ

Каіро, Єгипет. — Тут з авторитетних джерел повідомлено, що Британія, відповідаючи на пропозицію посередництва прем'єра Іраку Нурі ес-Саіда в англоєгипетському конфлікті, виявила готовість евакувати свій ґарнізон з Суезу, залишаючи там тільки групу своїх спеціялістів, які співпрацювали б з подібною групою єгиптян. Проте, Британія застерігає собі відповідні можливості повороту британських військ до Суезу на випадок війни. Терміи евакуації британського ґарнізону мав би бути встановлений в окремих переговорах між урядами Британії і Єгипту. Відносно Судану, Британія мала б поподжуватись на плебісцит, що відбувся б без будь-якого британського або єгипетського впливів. Іракський міністер в єгипетській столиці відвідав вчора єгипетського прем'єра Алі Магер Пашу та передав йому довірочне послання від прем'єра Нурі, якому опісля єгипетський прем'єр висловив подяку за його посередництво. Прем'єр Магер Пашу відвідав вчора теж представника короля Савда та передав йому теж пропозиції посередництва, які тепер студіює єгипетський уряд. Всі ці заходи поважно збільшили можливість не тільки мирного полагодження англо-єгипетського конфлікту, але й включення Близького Сходу в активні оборонні заходи аліянтів. Прем'єр Магер Паша вчора виразно заявив, що він „активно працюватиме для кращого порозуміння між Єгиптом і всіми країнами вільного світу."

Ґріфіс пропонує Франка як посередника для Середнього Сходу

Ню Йорк. — Стантон Ґріфіс, який зрікся становища американського амбасадора до Еспанії, приїхавши до Ню Йорку, сказав газетним кореспондентам, що треба вжити еспанського генераліссіма Франсіска Франка як „нормального й природного посередника" в спорах між Середнім Сходом і Заходом. Ґріфіс твердить, що Еспанія чується горда своїми арабськими предками а генерал Франко, теперішній володар Еспанії, обговорював з ним справи Середнього Сходу цілу годину перед його відїздом. Обговорюючи становище Франка, амбасадор сказав, що в Еспанії слідна тепер хвиля приязни до Америки тому, що двадцять років тому Еспанія сама поборювала комунізм, а тепер уже інші країни це роблять. Ґріфіс признає, що в Еспанії обмаль вольностей, одначе це треба приписати історичним подіям. Та проте, тепер уже видно поступ і під цим оглядом, бо напр. протестанти вже добули собі право свобідного втримування своїх церков. Серед приязних відносин між Америкою й Еспанією ці вольності будуть зростати, твердив амбасадор.

Американський делеґат на міжурядове переселенче зібрання

Вашингтон. — На наради Міжурядового Переселенчого Комітету, що відбудеться в Женеві, в Швайцарії, 18 лютого, виїхав як делеґат Злучених Держав Джордж Л. Воррен. Комітет створили на нарадах шіснадцяти некомуністичних країн в Брюсселі в осені 1951 р., а його ціль це переселення надміру населення Европи в заморські країни. Цей комітет прийде на місце Міжнародного Комітету Втікачів („ІРО"), що його розв'яжуть в Женеві 11 лютого. Злучені Держави призначили на таку ціль в бюджеті $37,000,000, а з того виасигнували вже $10,000,000 і дістали уповажнення від інших інтересованих країн назначити директора. Одначе тому, що конґресові комісії не мали часу обговорити цієї справи, директор ще не назначений. Загально думають, що Доналд Кінґслі, директор ІРО, буде присмливий на це становище. Хоч делеґат Воррен виїхав без уповажнення, чиє ім'я він має зголосити як кандидата на директора, він дістав запевнення, що дістане інструкції ще перед 18 лютого.

ВЖЕ ПОЧАЛА ПРАЦЮ РЕДАКЦІЯ НОВОГО ТИЖНЕВИКА „СВОБОДИ"

В. ЧАПЛЕНКО І С. ГОРДИНСЬКИЙ—РЕДАКТОРИ; В. СІЧИНСЬКИЙ, МАРІЯ СТРУТИНСЬКА, Д-Р Л. ЛУЦІВ І П. ГОЛУБЕНКО—РЕДАКЦІЙНА КОЛЕҐІЯ; ПЕРШЕ ЧИСЛО ПОЯВИТЬСЯ З ДАТОЮ 2. БЕРЕЗНЯ

З днем 1-го лютого вже почала працю новосформована Редакція нового тижневика літератури, мистецтва і культури, що появлятиметься за окремою передплатою як неділньне видання „Свободи" та перше число якого вийде з датою 2-го березня. В склад Редакції входять: Василь Чапленко — головний редактор, Святослав Гординський — мистецький керівник, проф. Володимир Січинський, п-ні Марія Струтинська, д-р Лука Луців і Петро Голубенко — Редакційна Колеґія. В канцелярії Видавництва вже почали працю п. Чапленко і д-р Луців, яким кожночасно радою і порадою та вказівками допомагатиме п. Гординський. Редакційна Колеґія, крім постачання матеріялів, братиме участь в оформлюванні тижневика періодичними конференціями. Тижневик почне появлятися у формі теперішнього щоденника, тільки в іншому, мистецькому оформленні. 1-ше число буде надруковане в більшому тиражі та розіслане усім тим, що його замовили і всім передплатникам щоденника. Друге і дальші числа будуть вислані вже тільки тим, які наперед зголосили свою передплату. Адміністрація Видавництва звертається з гарячим закликом до всіх тих, які вже зголосили своє замовлення на тижневик, щоб поспішили тепер з висилкою передплати, що виносять в цій країні $3.75 річно або $2.00 піврічно, та $4.25 річно або $2.25 піврічно в Канаді. Усім зголошеним досі висилається в цій справі ще окремі пригадки. При цій нагоді Видавництво знову закликає ввесь наш свідомий загал, щоби своїми передплатами підтримав цей важливий почин, бо тільки тоді він зможе вдержатись і розвинутись так, як цього вимагають потреби і завдання української культури у вільному світі. Передплату на тижневик встановлено дуже низьку, розраховуючи на те, що на майже мільйонову українську спільноту тільки в цій країні знайдеться бодай 7 до 10,000 свідомих громадян, які включаться в цю важливу культурну акцію та передплатять новий тижневик. Досі зголосились заледве 3,000 передплатників. В листах до Видавництва та в публічних дискусіях підкреслювано, що справа замовлень тижневика піде швидкими темпами, як буде проголошений склад Редакції та як вже буде остаточно вирішена справа самого видання. Обидві передумови В-во вже здійснило. Склад Редакції та Редакційної Колеґії підібрано так, щоб запевнити новому тижневикові найкращий розвиток і справді соборний характер. Крім Редакції і Редакційної Колеґії, до співпраці в тижневику будуть запрошені найкращі письменницькі, мистецькі і наукові українські сили в цій та інших країнах. В-во свого боку робитиме все, що в його силі, щоб новий тижневик розвивався і заповнив бодай частинно ту велику прогалину, що в цьому відношенні існує у вільному розвитку українського життя. Проте, воно зможе виконати це завдання тільки тоді, як цей почин дістане максимальну підтримку з боку громадянства, на яку він без сумніву заслуговує, як це виразно виявили численні голоси з усіх кол нашого суспільства. Таку підтримку дадуть масові замовлення і передплата на тижневик.

Французькі комуністи відповідають перед судом за обиду втікачів

Париж. — В тій самій судовій залі, де відбувся свого часу голосний процес за обиду на скаргу Віктора Кравченка, автора „Я вибрав волю" проти комуністичних редакторів, — вчора почався другий подібний процес, і навіть з деякими тими самими учасниками. Цим разом скаргу за обиду внесли три політичні втікачі з-поза залізної заслони, колишній голова болгарської Аграрної Партії Георгій Дімітров, колишній румунський амбасадор в Москві Н. Діяну та колишній польський військовий аттаче в Румунії, полковник Ян Ковалєвскі. Вони обвинувачують комуністичних письменників — Рене де Жувенель і Андре Вурмсера за те, що перший з них в своїй книжці „Зрадники" назвав зрадниками своїх країн втікачів з-поза залізної заслони, а другого за те, що написав передмову до тої книжки. Тому, що судова розправа заторкуватиме багато актуальних політичних проблем, вона викликала велике заінтересування у вільних країнах.

НА ЕКРАНІ ПОДІЙ

● Державний департамент ЗДА в своєму звідомленні з подій за 1951-ший рік, покликується теж на „повідомлення про активний і пасивний спротив проти московського панування" в Україні та інших підбитих Росією країнах, але з авторитетних американських джерел рівночасно перестерігається перед занадто сміливими надіями на можливість дальшого поширення спротиву або його виявлення в загальному збройному повстанні. Ці знавці підсовєтських обставин ствержують, що совєтський режим в нічому не змінився, що Кремль володіє при допомозі поліції, жорстокостей і терору, але вони не бачать можливостей загального повстання вже з тої простої причини, що поневолені народи не мають зброї. Окремо підкреслюється пасивність російського народу до режиму Кремлю. Правда, 6,000,000 членів комуністичної партії живуть без порівняння краще, ніж 200,000,000 „безпартійних большевиків", але народ там вже приймає за самозрозуміле, що „влада живе краще". Тепер почалася в Совєтському Союзі нова хвиля „патріотичного підйому" на тлі змальовування совєтською пропаґандою „західної загрози для совєтської вітчизни". Знавці вважають, що в Совєтах з кожним роком зменшуються можливості революції проти Кремля, бо старша ґенерація, „при активній допомозі совєтської поліції", вимирає, а молодша вже взагалі не має уявлення про можливості кращого і вільного життя, бо вона його ніколи не зазнала.

● Совєти висилають контрабандою в демократичні країни коло 880 тонн опіюм та наркотиків річно і вдержують своїх аґентів для поширення їх серед населення вільних країн, зокрема серед молоді, щоб в той спосіб її нищити та обезвольнювати — твердив на одному принятті конґресмен Алфред Сімінскі, демократ з Ню Джерзі. Він закликав, щоб американська публічна опінія домагалася від уряду продовжування та поширення американської допомоги вільним націям поза залізною заслоною.

● У звідомленні Економічної Ради Об'єднаних Націй для Европи про господарське положення на европейському континенті сказано, що совєтський уряд видає 77% свого бюджету на продукцію зброї та на воєнну підготовку. Америка витрачає на оборонну підготовку 66%, але продукує чотири рази більше зброї, ніж її можуть випродукувати Совєти.

● Францішканський чернець Антоніо Р. Антонучі потвердив, що це його фотографія, яку опублікував колишній берлінський націст Еберґард Штерн, заявляючи, що за чернечою відлогою скривається колишній заступник Гітлера, Мартин Борман. Проте, він рішучо заявив, що він не має нічого спільного з Мартином Борманом та що він в своєму житті не був ніде поза областю Риму. Штравс в Берліні дальше обстоює, що минулого місяця він бачив і розмовляв з Борманом в манастирі в Римі.

● Америка покриває майже 95% італійських видатків на зброєння — заявив міністр оборони Італії. На всіх 200,000,000 долярів, що їх плянує видати італійський уряд на оборону впродовж найближчих двох років, Злучені Держа дадуть 193,000,000 долярів.

НІМЕЧЧИНА СТАВИТЬ ПЕРЕДУМОВИ УЧАСТИ В ОБОРОНІ

АДЕНАУЕР ДОМАГАЄТЬСЯ СААРЩИНИ І УЧАСТИ В АТЛАНТІЙСЬКОМУ ПАКТІ

Бонн, Німеччина. — Канцлер Західно-Німецької Федеративної Республіки, д-р Конрад Аденауер, заявив вчора що Німеччина не візьме участи в організації спільної західно-европейської оборони, як довго західні аліянти не задовольнять її бажань щодо майбутньої долі промислової провінції Саарщина та не признають Німеччині місця в Організації Північно-Атлантійського Пакту. Він рівночасно повідомив, що Німеччина не тільки не візьме участи в спільній обороні без задоволення цих її домагань, але й не підпише запропонованого їй контрактованого мирового договору. Критикуючи проєкт цього „мирового контракту", канцлер Аденауер заявив, що в ньому є тільки одна „справедлива" точка, а саме та, що відноситься до німецької цивільної авіяції. Свої застереження і передумови видвигнув д-р Аденауер на зібранні християнсько-демократичних членів федерального парляменту, підносячи цим до „стану кипіння" напруження яке існувало в цих справах головно між Німеччиною і Францією, та в меншій мірі між Німеччиною і Британією та Злученими Державами. Воно почалося з того, як Франція призначила свого амбасадора до Саарщини і виступила проти німецької участи в Атлантійському Пакті. Злучені Держави і Британія вже раніше погодилися, щоби Саарщина була включена в господарську систему Франції на відповідних автономних правах. Виявлене канцлером Аденауером теперішнє німецьке становище а цих справах було виразним відзеркаленням загальної німецької опінії, в якій знову починає переважати німецька національна гордість та аспірації. Коментуючи виступ д-ра Аденауера, у високих французьких урядових колах заявляють, що таке німецьке становище серйозно загрожує західно-европейській оборонній програмі і плянам включити Німеччину в атлантійську спілку народів. В міжнародних дипломатичних колах побоюються, що цей новий прояв німецького націоналізму та його домагання можуть заставити західних аліянтів до перевірки свого дотеперішнього відношення до Німеччини в цілком іншому напрямку, ніж цього бажали б собі самі німці.

ДАЛЬШИЙ ПРОҐРЕС НА ПЕРЕГОВОРАХ В КОРЕЇ

Токіо. — Аліянтські і комуністичні представники на переговорах в Паммунджом пішли вчора на дальші компроміси в своїх дотеперішніх домаганнях відносно постанов обговорюваного перемир'я в Кореї і з аліянтських джерел виявляють новий оптимізм щодо можливостей успішного та швидкого закінчення переговорів. Теж комуністична радіовисильня в Пейпіні вже заговорила про можливість порозуміння в Панмунджом. Нові надії покладається головно на згоду обидвох делеґацій обговорити на повній сесії останню точку на порядку нарад, яка відноситься до ґарантій перемир'я, та передати своїм урядам відповідні рекомендації. Конференція в цій справі має відбутися вже сьогодні. Не дивлячись на цей оптимізм з обох боків, представники аліянтської і комуністичної делеґацій в Панмунджом перестерігають, що від сьогоднішніх нарад „не можна сподіватись забагато", бо хоча делеґації погодилися обговорити кінцеві справи, проте жадна з них досі ще не виявила готовости піти на будь-який компроміс в дотеперішньому становищі, головно відносно виміни полонених та будови аеродромів на території Північної Кореї під час перемир'я. Аліянти домагаються, щоб репатріяція полонених відбувалася на добровільній базі, на що не погоджуються комуністи, а союзники з свого боку не погоджуються на комуністичне домагання відносно аеродромів.

Торез з Москви керує комуністами у Франції

Париж. — В офіціяльному органі французьких комуністів повідомлено, що Моріс Торез, який від 14-ти місяців „лікується" в Москві, вже видужав до тої міри, що зміг знову перебрати активну ролю в керівництві комуністичною партією у Франції, хоча сам все ще залишається в Москві. В цьому самому органі повідомлено, що члени Політбюра і Центрального Комітету комунустичної партії у Франції „реґулярно" в і двідуватимуть Тореза в Москві та відбувати з ним наради щодо комуністичної політики у Франції. Повідомлення надруковано в інтерв'ю одного з членів французького Політбюра з Торезом в Москві. Для виправдання дальшого перебування цього французького комуністичного лідера в Москві виявнено, що йому загрожував параліч лівої ноги і лікування вимагає „постійної і довгої опіки".

53 КАТОЛИЦЬКІ ВЛАДИКИ В'ЯЗНЯМИ СОВЄТІВ

Рим. — Апостольська Столиця проголосила офіціяльне повідомлення, з якого виходить, що 53 католицькі архиєпископи, єпископи або апостольські адміністратори перебувають тепер в совєтських в'язницях, були депортовані або в інший спосіб перешкоджені у виконуванні своїх обов'язків. З ватиканського повідомлення виявляється, що гієрархія Католицької Церкви в усіх підсовєтських країнах практично була зліквідована. В самому Совєтському Союзі вже зліквідовані, ув'язнені обо вислані на Сибір всі католицькі владики. В Альбанії з сімох єпископів ще тільки один на волі. В Чехословаччині на всіх 14 владик трьох заарештовано, а трьох депортовано. В Мадярщині один єпископ у в'язниці а один в концентраційному таборі. Католицьку гієрархію практично зліквідовано теж в Балтійських країнах. На 24 владики в Польщі один у в'язниці, один депортований а один перешкоджений у виконуванні обов'язків. В Румунії на 14 єпископів ані один не може виконувати своїх обов'язків, бо 13 у в'язниці а один „перешкоджений". Чотирьох католицькі владики перешкоджені у виконуванні своїх обов'язків теж в Югославії. Крім того, ще понад 50 католицьких архиєпископів, єпископів і адміністраторів перебувають заарештовані, а 30 депортовано в комуністичному Китаю.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОЗБИВАЧІ ОДНОГО ФРОНТУ

У вільному світі тепер спільний протибольшевицький фронт, звернений проти кремлівської аґресії та варварства комуністичних режимів. Для українського народу це не новина. Він закликав західний світ уже 34 роки тому до об'єднання в боротьбі з московсько-большевицьким наступом, звертаючись до Аліянтів, що радили в Парижі над новим порядком в Европі. Хто ж тоді завинив, що голос українського народу не знайшов послуху серед переможних демократичних потуг, що Україна не дістала допомоги в боротьбі з червоною Москвою.

В першу чергу завинили впливи старих російських реакціонерів, що не визнавали ніякої України і змагали до відбудови старої Росії. Ганебну ролю відіграли тоді в Парижі теж і польські політики, як Гнат Падеревський, що інформували Мирову Конференцію цілком фальшиво про причини українсько-польської війни, щоб облудою, підступом і насиллям прилучити Галичину до Польщі.

Наслідки тодішніх політичних махінацій, росіян і поляків, сьогодні відчуває ввесь світ, відчуває це й Америка. Ситуація починає бути до тої міри грізною, що вже сам ген. Айзенгавер заговорив про „кризу", хоч ще не так давно говорив він про те, що в найближчому часі війни певно не буде. Тепер він перестеріґав минулої суботи в Парижі перед „кризою, яка наближається між тими, що обстоюють диктатури, і тими, що бажають волі". Промовляючи до старшин і вояків з відділів різних національностей, що стали зав'язком загально-европейської армії, ген. Айзенгавер згадав і про велику нагоду праці в тому напрямі, що веде „до щастя людського роду". В подібний спосіб висказуються тепер різні державні діячі, що бажали б об'єднати всі людські сили для оборони перед аґресивним комунізмом та московським імперіялізмом. Такі змагання заслуговують на найширшу підтримку з боку українців, де вони не жили б. Що більше, якраз зорганізоване українство стоїть в першому ряді між тими, що будують спільний проти-большевицький фронт. Перешкодою цьому є ті, що вважають себе **голосами Росії та Польщі й стоять ще й нині на тих протиукраїнських позиціях, на яких вони стояли по першій світовій війні й по ній.**

Про російське становище ми тепер раз-у-раз пишемо. Та не легковажмо собі також і польської акції, бо вона нічим не різниться від тої, що її вели поляки після першої світової війни. Ця польська акція тепер посилена ще й тому, що Німеччина приходить знову до слова на міжнародному полі й починає відігравати важливу ролю в воєнних розрахунках на випадок, коли б Москва спричинила нову світову війну. Це факт і ми свідками, як німці хитро використовують зміну політичної кон'юнктури на свою користь. Але це означає також і евентуальне відзискання бодай частини тих земель, що їх Німеччина втратила в другій світовій війні в користь Польщі. Не треба бути великим дипломатом, щоб передбачувати в таких обставинах нові торги, жертвою яких можуть стати західно-українські землі.

Посилена польська акція, зокрема в Америці та Англії, має саме те на увазі. Як читати польську пресу, то треба ствердити, що вона не допускає навіть дискусії на припущення про те, що західно-українські землі — це частина Соборної України. Знов росіяни-„неділимці" виразно признаються, що готові кожного часу до відступлення Польщі „ґалічан". Ця польсько-російська спілка мусить стояти перед нашими очима в нашій політичній акції. Це підготовка нової трагедії не тільки для ограбленого й ошуканого українського народу, але й цілої боротьби вільного світу з комуністичною аґресією і московським імперіялізмом.

Чим живуть Професійні Спілки?

Значення професійних спілок у суспільному житті загально відоме. Знаємо, як большевики зуміли використати організацію професійних союзів для своїх політичних цілей, винищивши згодом усякий зародок свобідні організації професійних союзів у своїй державі. З другого боку маємо великі досягнення професійних спілок у країнах демократії, де вони своєю організованою активністю високо підняли робітничий стан, як матеріяльно, так і політично.

Цікаво знати, чим живуть тепер свобідні професійні спілки у Злучених Державах Америки. Перед нами одно число „Вістей" Вільного Професійно-спілчанського Комітету Американської Федерації Праці. У цьому числі ні одної статті, ні навіть замітки, про внутрішньо-американські завдання, чи потреби професійних організацій. І це симптоматичне. Бо Професійні Союзи Злучених Держав здобули для американського світу праці в капіталістичній системі такий високий життєвий рівень і такі умовини праці, яких нема покищо в ніякій іншій країні і — можна вже сьогодні після довгих експериментів ствердити — які неосяґальні у „соціялістичному раю".

Американський світ праці зацікавлений тепер проблемами побудови світового миру, проблемами організації порядку у світі, словом світовими політичними проблемами. У цьому ж числі згаданих „Вістей" головне місце віддано одвертому листові заступника голови Американської Федерації Праці, яким є Метю Вол, до державного секретаря Діна Ачесона з критикою і програмою аліянтської політики в Німеччині. У своєму листі Вол домагається в імені Професійних Союзів ясного відношення до Німеччини: відновлення повної рівности в правах для Німеччини. Він радить опертися на силу німецького робітництва, застосувати до Німеччини ті самі методи, що застосовано до Японії, значить: відносити господарську суверенність держави, не вимагаючи репарацій, бо ж не можна — як він заявляє, ждати від німецького народу бойової постави проти тоталітаризму, коли цей нарід мусить признавати авторитет якогось аліянтського Високого Комісара, чи амбасадорів. Свій лист з домаганням застосувати супроти Німеччини демократичну політику, яку завжди веде американська ініціятива, Вол підпирає ухвалою 70-тої Конвенції Американської Федерації Праці у вересні у Сан Франсіско з такими двома головними домаганнями:

1). Американський уряд мусить зробити все, що в його силі, щоб демократії підписали з Німецькою Федеральною Республікою мир, який ґарантував би суверенність і цілковиту національну незалежність Німеччини. Це перша прероґатива, щоб притягнути німецький народ до громади вільних народів, до пляну Шумана і Атлантійського пакту, де цей народ міг би взяти на себе всю відповідальність за оборону західної Европи. в колективній системі оборони.

2). Американський уряд мусить згідно з демократичними заложеннями закордонної політики американського народу і щоб запобігти відродженню ново-нацистських і реакційно-мілітаристичних сил в Німеччині, дати більшу допомогу справжнім демократичним силам Німеччини, а саме Німецькій Федерації Професійних Союзів, яка об'єднує 6 мільйонів робітників і є справжнім ворогом усіх тоталітарних ідеологій і рухів.

В тому ж числі „Вістей" є теж стаття, яка окреслює становище американських Проф.-Союзів до Югославії. Там ясно сказано — що так часто промовчується тепер навіть у нашій пресі — що в Югославії нема ніякої свободи для організації світу праці, як теж нема там і особистої свободи. До речі, недавно видано закон у Югославії відносно професійних союзів. Сам премієр Тіто, пояснюючи цей закон, заявив, що для професійних спілок залишається більше істотна праця у вишколенні, у культурному піднесенні робітників. Професійні союзи не мають права встрявати у справи оборони прав робітників бо — як діялектично пояснює це диктатор Югославії — багато робітників є в управі підприємств і вони самі будуть обороняти права робітників у проводі фабрик. (Забуває Тіто, що члени управи фабрик — це вже не робітники). Але американський світ праці розуміє, що в теперішній політичній ситуації не можна ізолювати Югославії. Правда, боротьба за незалежність якоїсь нації — це перш за все змагання за повний демократичний розвій цієї нації. І тому головне завдання повинно буди: через зв'язки з Югославією поширити між югославським народом змагання до свободи. З уваги на невеликі демократичні традиції в Югославії — це нелегко зробити. Інша стаття цієї цікавої газети говорить про організоване заголоджування людей у совєтських таборах праці. На основі правдивого документу, який носить назву: „Реґуляція харчового постачання у поправчому таборі праці НКВД", Юхта-Печора, показано, як свідомо і ступнево винищує совєтський уряд голодом своїх в'язнів. Згідно з тим реґуляміном совєтський в'язень отримує (розуміється на письмі) 716 кальорій денно. Цікавий є параґраф 31, який говорить про харчування дітей у цих таборах праці. Дітям призначається 12 літрів молока місячно, тоді, як параґраф 156 призначає 15 літрів молока для песят. Правда до параґрафу 31. є ще пояснення, що молоко приділюється дітям у згаданій скількості, якщо є можливо дістати молоко. (Ті, хто був у цих таборах, такої можливости не бачили). Спеціяльний параґраф 35 говорить про в'язнів у віці 14-17 років, що є наглядним доказом, що у совєтському раю навіть 14-річні діти сидять у концентраційних таборах. Одежу дають лише новоприбулим в'язням і то на випадок конечної потреби. За вкрадені чи згублені речі в'язень мусить заплатити. Параґрафи 136 і 157 відносяться до прохарчування худоби і вони вказують, що на худобі таборовій управі багато більше залежить, як на людях. Не диво, що один даморянин (за доказами Елінор Ліпер) вніс до управи письмо з проханням, щоб його трактовано, як коня, бо він вийшов би на цьому ліпше. Це найкраща характеристика країни, „ґде так вольно дишет чалавєк".

В окремій статті репрезентант Професійних Спілок в Індонезії критикує звідомлення губернатора Дюї з поїздки в цю країну, яка — на думку губернатора — не здібна правити сама собою. Автор статті вимагає „фер плей" відносно Індонезії, як дуже важливого сектора сьогоднішньої світової кризи, і наводить резолюцію Конвенції Американської Федерації Праці, яка звернена проти всяких форм колоніяльного імперіялізму у світі.

Побіч великої хроніки, в якій деклярація Амер. Фед. Праці звертається до Об'єднаних Націй з домаганням припинити невільничу працю у Совєтах і совєтське людоловство, як теж звідомлення з Австралії, Пакістану, Туреччини, Німеччини, Австрії, Далекого Сходу і Західної Европи, ще сензація на першу сторінку про історію конфіскати совєтськими окупаційними властями в Австрії, мапок совєтських концентраційних таборів. З документів, які поміщені на першій сторінці, а саме телеграма Американської Федерації Праці про арешт віденського переплетника Едмунда Ноймайстера і конфіскату видань Федерації совєтськими окупаційними властями у Відні, як теж лист виконуючого обов'язки державного секретаря Джеймса Веба, довідуємось докладно про те, що совєтські власті арештували віденського переплетника Ноймайстера за те, що він працював над американським замовленням мап совєтських концентраційних таборів, як теж сконфіскували увесь наклад цих вимовних мап, які викликали вже відому реакцію у самого Ґромико на конференції у Сан Франсіско. На протест Високого Комісара для Австрії, який одверто сказав, що ця конфіската вказує на страх совєтських властей перед викриттям жалюгідних відносин праці в совєтській тоталітарній державі, випустили Ноймайстера, але мапи пропали. Та наступного дня появились ті самі мапи у видавництві американськими властями віденській газеті „Вінер Курір". Совєтські власті почали справжню погоню за конфіскатою цієї газети, що викликало велике зацікавлення нею з боку населення Відня. Редакція була змушена надрукувати відбитку цієї мапи ще і наступного дня, щоб дати змогу побачити її тим, які не мали того щастя у першому дні друку.

Уже з цього одного числа часопису американського світу праці видно, що американські професійні спілки і американське робітництво займаються живо проблемами світової політики. Вони розумно оцінюють світову ситуацію і твердо стоять в обороні демократії і свободи.

Т.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 12-ти мільйонового майна організації!

Микола Чубатий.

Дебати над російською політикою Кенана

Погляди Джорджа Кенана, — призначеного амбасадора ЗДА до Москви, — на американську політику супроти червоної Росії, були реферовані вже на сторінках Свободи. Вони викликали дуже живий відгомін прихильників і противників. Офіційні кола та преса зближена до них зайняли здержливо позитивне становище, немов побоюючися за наслідки тої політики для Америки. Опозиційні кола супроти теперішньої адміністрації ЗДА зайняли неґативне становище. Одні тільки росіяни в Америці, та поза Америкою, відгукнулися прихильно на російську політику Америки, що її пропонував. Кенан. Натомість вся преса неросійських народів з-під Совєтів, зокрема в англійській мові, однодушно станула проти думок Кенана. Українське становище до пропонованої Кенаном політики супроти майбутньої Росії виявив автор цих стрічок в обширній статті в літній книжці „Українського Квартальника" за минулий рік під заголовком „Америка та будуча Росія". Критику політики Кенана „стримування большевиків" можна знайти в редакційній статті останньої книжки „Українського Квартальника" п. з. „П'ять літ нашої політики с т р и м у в а н н я большевиків".

Речева критика поглядів Кенана на американську політику супроти майбутньої Росії та прихильний відгомін цієї критики в Америці затривожив американських росіян - імперіялістів. Використовуючи своє впливове становище в американськім тижневику „Ню Лідер", — що вважається органом американських поступовців, — подбали вони, що редакція цього журналу влаштувала публічні дебати (симпозіон) на тему „Російська політика запропонована Джорджом Кенаном".

Редакція бажала надати цій дебаті міжнародний характер, тому до участи в цім симпозіоні запрошено по одному: француза, німця, росіянина та „американця". Сторонничість редакції проявилася в цім, що до дебат не запросили представника неросійських народів, а тим способом читачі „Ню Лідера" не мали змоги почути голосу, що віддав би погляди більшости населення Совєтського Союза. Та ця сторонничість редакції стала майже провокацією тим, що виложити американські погляди редакція запросила не американця англосаського походження, але американського росіянина, Бориса Шуба, якого твір „Ди Чойс" виявив його як російського реакціонера та шовініста - імперіялиста. Тим способом до дебат стали француз Раймонд Арон, редактор паризького щоденника „Фіґаро", німець Вільгельм Ріпке, професор Інституту Вищих Дослідів в Женеві, та на ділі два росіяни — Федір Степун, професор з Мюнхену та Борис Шуб, російсько - американський журналіст, тепер в Берліні.

На вступі до тої дебати редакція зреферувала останню статтю Кенана, закінчуючи своїм твердженням, що справа відношення Америки до будучої Росії, це ключ до світового тривалого замирення. Після того слідує стаття Раймонда Арона, що мусіла бути великим розчаруванням для росіян. Французький автор назвав свій голос в цій справі „наукою з старих помилок". До тих старих помилок він зараховує ось такі неясні питання в поглядах Кенана.

По перше всі в Совєтах терплять від большевицької влади, одначе не всі народи однаково гноблені. Багато неросійських народів вважає себе спеціяльними жертвами московського централізму ще за царату, потім за короткої демократичної влади, а тепер за Совєтів. В додатку тепер ще нові народи центральної та південної Европи гноблені і цей гніт вони приписують росіянам, а не міжнародному комунізмові.

Захід не має способів зайняти супроти того факту рішуче становище, одначе він повинен підтримувати домагання самоуправи для неросійських народів та аспірацій до незалежности для східно-европейських народів.

Новочасна Росія крім росіян має національні групи (білорусинів, українців), що нагадують скорше населення колоній европейських потуг ніж населення самих европейських держав. Одне тільки, що колоніяльна імперія Росії не відділена океанами від матірного краю.

Національна структура Росії може навіть виясняти її авторитарну владу. „Хіба ж український сепаратизм (а під сепаратизмом треба розуміти бажання повної незалежности, а не автономії) не був би в основі так само штучним, як русифікація одної чи другої провінції? Понад всякий сумнів російська держава була створена у великій мірі при вжиттю сили та й вона розширювалася шляхом підбою".

На випадок війни (росіяни) можуть, на жаль, бути зметені динамізмом випадків та непогамованими пасіями. Нині в Европі остає дві можливості для розв'язки міжнародної кризи — або Совєти вицофають свої армії в межі Росії, або буде війна. Вони мусять полишити Китай. Чи це можливе, друга справа, одначе таке міжнародне положення — це прямий вислід другої світової війни. Автор не вірить, — як це робить Кенан, — в можливість зміни режиму в Москві без війни.

Другий учасник дебати, німець проф. Вільгельм Репке, стверджує, що політика „стримування бомьшевиків" авторства Кенана тепер уже не вистарчає, бо вона зберігає безнадійний існуючий стан. В справах внутрішнього стану Совєтів та їх майбутности автор не виповідається та виглядає, що не має розуміння національних проблем Совєтів.

Росіянин Федір Степун на вступі стверджує, що статтю Кенана кожен росіянин, некомуніст читає з великою вдякою для автора. Передовсім, на думку того російського дискутанта, вартість статті Кенана лежить в тім, що він не ідентифікує російського народу з російським червоним урядом.

„Кенанові погляди, пише Степун, на справу численности та різниці народів СССР, основно передумані, добре зібрані та в основі акуратні. Ми ж не можемо позволити на таку свобідну федерацію, що давала б змогу меншинам, або провінціям, вийти з складу імперії... Україна це така сама часть Росії, як Пенсилванія Злучених Держав... На якій підставі відношення поміж частиною та цілістю має бути узалежнене від волі частини, незважаючи на бажання та інтереси цілости населення". Оце погляди росіянина. Редакція реклямує Степуна, як соціяльного — та релігійного філософа. Що він є дійсно „філософом", видно з сказаного ним. Одно йому не подобається, що Кенан не хоче слати американських хлопців валити владу Сталіна, але каже це робити самим росіянам. Степун таки волів би, щоб Америка післала кілька мільйонів американців та усунула Сталіна та віддала владу над неросійськими народами в руки росіян.

Один кінцевий погляд Степуна слушний, а саме, що нарід в Росії бажає знати наміри Америки, чи вона хоче його визволити, чи ні. Це дійсно зокрема бажали б знати поневолені народи Росією: білою, демократичною і червоною: Чи Америка думає їх визволяти з-під вікового поневолення Росією, чи ні. Знаючи, що Америка проти всякого поневолення, вони подали б Америці помічну руку в розваленню тої тюрми народів.

„Американець", з душею російського імперіяліста, Борис Шуб, теж невдоволений Кенаном, бо Кенан твердить, що Америка неповинна мішатися в російські справи. Зокрема Америка мусить добути собі росіян як союзників, тому мусить, по думці Шуба, бути осторожною при своїй психологічній війні. Не може Америка здобути собі приязни російського народу, коли „буде себе зв'язувати з іншими деспотами як теж протиросійськими ш о в і ністами, що без переконливих доводів підносять право говорити в імени неросійських народів Совєтського Союзу. Америкна не повинна в'язатися з тими, що хотять розчленувати Росію при вжиттю недемократичних метод та з „ґалицькими фашистами", що служили помічною силою німцям в Україні; вони найскорше можуть розложити справу демократичного світу та обнизити мораль заходу". Ось таке сказав „американець", Борис Шуб, по професії демократ і в поступовім журналі...

Пресові дебати журналу „Ню Лідер" — навіть при такій однобокій організації — все таки вне-

(Закінчення на стороні 3)

В. Січинський.

УКРАЇНА І СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКИЙ ПРОСТІР

4)

Завдяки кольонізаційним здібностям українців, що швидко заселювали Чорноморське побережжя вже в кінці XVIII. стол. і поч. XIX. стол., Україна мала великі економічні вигоди в торгівлі з іншими країнами Чорноморського і Середземноморського просторів. Через Чорне море привозили бакалію, вино, оливу, бавовну, тютюн, шовк. З України вивозили збіжжя, лій, сало, мед, віск, футра, вовну, щетину, коноплі, лен.

Коли у 80-90-тих роках XVIII. стол. Україна дістала вже доступ до Криму і побережжя поміж Богом і Дністром, почали швидко зростати причорноморські міста, щойно засновані, як Херсон (в гирлі Дніпра), Миколаїв, особливо Одеса. Заложені в Херсоні, й згодом у Миколаєві, корабельні варстати, а також навіґаційні зарядження, метеорологічні станції, морські школи, астрономічні обсерваторії, в початках були обсаджувані українськими вченими, техніками, майстрами і робітниками. Також провадження російської чорноморської фльоти в кін. XVIII. стол. було в українських руках — бувших запорожців (на чолі з отаманом А. Головатим).

Український к о л ь о ніяльний змисл, звичайно, не мало турбував петербурзький уряд і тому протягом майже цілого XIX. ст. російський уряд робив усе можливе, щоб заселити Причорноморські простори, якщо не росіянами з центральних земель, то бодай хоч чужинцями. Різнородний елемент з Австрії, Угорщини, Румуні, Балканів діставав від російського уряду великі привілеї при поселенні на Чорноморських степах, тоді, як українське селянство обмежувалося непомірними податками і повинностями. (Про це яскраво писав харківський професор, французького походження, Діґуров, у своїй праці "De la civilisation des Tatars nogais"). І так почали творитися великі осередки німців коло колишньої Запорізької Січи та коло Одеси, молдован на Херсонщині, греків, вірмен, жидів та ін. на Приозів'ю. Були також невдалі спроби переселення італійців з Корсики та багато інших подібних спроб. Але конечний результат був несподіваний, коли з початком XX. стол. чужинний елемент, як виявилося, був майже зовсім засимільований українським населенням. Тепер від таких осель, як „Нова Сербія", чеська „Прага" і різних „Бурґів" залишилися лише назви з... українським населенням. Навіть насильна акція російського уряду з переселенням запорізьких козаків на Кубань, кінчилася тим, що українці не тільки заселили Кубань компактною національною масою, але поширили український національний елемент аж до Каспійського моря і Кавказького хребта. Загалом, природний рух розселення української людности, протягом XIX-XX стол., йшов виразно в південно-східному напрямку. Звичайно, цьому українському заселенню сприяла висока популяція українського народу, особливо селян.

Після погрому української держави і ліквідації російським урядом української промисловости, господарське життя в Україні відроджується з новою силою в половині XIX. стол. У найбільшій мірі цей зріст був помітний в причорноморських містах, що зростали з нечуваним поступом. До того ще відкриття великих покладів чорного вугілля, антрациту, залізної руди і манґану, в найближчому сусідстві до Причорноморського побережжя (Донбас, Кривий Ріг), зусилював значіння залізничої і морської комунікації. Це не випадок, що всі перші культурні й цивілізаційні почини російської імперії, в зв'язку з новішими технічними і промисловими винаходами, знайшли найкращий ґрунт саме в Україні. Це в першій мірі торкається електрифікації, урбанізації, механізації виробництва. Перший пасажирський пароплав на Дніпрі 30-тих років XIX стол., був ділом рук української фірми Яхненко та українських майстрів і мав назву „Українець"; вперше з'явилися морські пароплави на Чорному морі, побудовані в Миколаєві, в 1840 році. Все це було ділом переважно приватної ініціятиви і місцевого капіталу.

Натомість уряд російської імперії не підтримував упромисловлення України. Роблячи величезні інвестиції в Балтійському морі, не дбав про розвиток корабельного будівництва, розбудову пристаней і навіґації на Чорному морі, особливо щодо торговельної фльоти. До певної міри дбав про військову фльоту. Цікаво, що перед першою світовою війною, екіпаж цієї фльоти (матроси, механіки, підстаршини) складався у переважаючій більшості з українців. Найбільші пристані тої доби не були вистачаючі, хоч річний оборот був значний (Одеса — 6,5 міл. тон, Севастополь — 4 міл. т., Таганрог — 3 міл. т., Миколаїв — 2,8 міл. т., Євпаторія — 1 міл. т., Херсон — 1 міл. т.).

Тому і обслуга українських причорноморських пристаней усе була в переважаючій більшості в руках іноземних кораблів: англійських, італійських, грецьких, французьких, німецьких і тільки в незначній частині російської торговельної фльоти. Навіть за офіційною статистикою 1931 року, цей тонаж кораблів в процентованому відношенню представлявся так: грецькі на 37,5%, совєтські — 21%, англійські — 1%, італійські — 15,5%, німецькі — 1%. При тім з Чорноморських пристаней ішло майже 2/3 цілого експорту СССР.

І коли з повстанням у 19 році Української Народної Республіки, Ч о р н о м о р с ь к а військова фльота в Севастополі, дня 29-го квітня 1918 року, підняла український державний прапор — цей день став для українців невмирущим символом їх відвічних прагнень та світлим заповітом, імперативом для майбутности.

(Ця стаття була друкована італійською мовою в італійськім Політично-господарськім місячнику „Е в р о п а" (Рим, листопад 1951), який то журнал є органом Европейського Руху).

(Закінчення).

Д-р Семен Демидчук

РЯТУЙМО ПОКИ ЧАС

Вимирання новоприбулих з европейської скитальщини освічених осіб непропорційне до загальної кількости іміграції. Це пізнати з посмертних оповісток, поміщуваних в українській пресі і з подяк за „поміч у важкому горю", що їх складає рідня небіжчиків. Можливо, що це виглядає тільки так на око тому, що припадки смертности осіб з малою освітою не доходять до загального відома в такій пропорції, як припадки згаданої вище категорії людей. Одначе приватні вісті, призбирані деякими заінтересованими людьми, в околиці Ню Йорку, потверджують згадане напочатку.

На всякий випадок приходиться ствердити сумний факт вимирання несподівано великої кількости одиниць, що могли б були зайняти провідне місце в неодній ділянці громадського життя американських українців, якщо б були прожили довше. Деякі випадки смерти приходять природно, тобто в наслідок старіння, інші виглядають на передчасні. Такий випадок, як напр., смерть при праці в фабриці при двиганні тягару в Балтімор, у стейті Мериленд, сина колишнього провідного українського педагога й парляментариста, мусить викликати жаль серед людей, які вірять, що при інших обставинах він не мусів би згинути. Зрештою, це тільки зразок, що вказує на потребу застанови.

У першу чергу приходить рефлексія, чи кожна людина, що приїхала до Америки, присвячує належну увагу на гігієнічне життя, відповідне до вимог нової країни, тобто клімату, середовища, а теж і праці серед змінених відносин. Деякі особи, признані різними европейськими комісіями за здорових, після свого приїзду до Америки повинні піддатися поновно лікарським оглядинам у власному інтересі хочби тому, що серед воєнного положення Европа не спромоглася на різні медичні установи й винаходи для провірки й рятування здоров'я в такій мірі, як це сталося в між-часі в Америці. Така провірка вкаже, як новоприбулий до Америки має пристосуватися до американського темпа. Наставлення деяких одиниць, що, мовляв, „Америка не дорівнює Европі в науці", рішуче перестаріле й шкідливе. Це могло бути добре до першої, чи другої, світової війни, але не тепер.

Другий аргумент для приспішення потреби „перевірки" здоров'я — це новий рід праці, яку добровільно, чи під примусом обставин, виконують нові американці. Загальна погоня за здобуттям гроша для закупна домів чи вибагливої обставини, або для складання ощадностей в банках, може відбитися некорисно на здоров'ю, а навіть і житті особи, а то й цілої родини. Краще вдоволитися меншим заробітком, ніж рискувати життям і долею родини.

Одначе в більшості випадків не йдеться про переплачування здоров'ям і життям за здобуті вигоди, а про смертельні випадки з . . . біди. Такою бідою в першу чергу невідповідна праця, тобто така, що до неї новоприбулий не мав нагоди, або не мав потреби, заправитися змолоду. Інтелектуали, що розвивали свої умові сили, спеціялізувалися в якімсь напрямі умової праці, приїхавши до Америки, не завжди находять тут професійне зайняття і тому стають на фізичну працю, щоб якось пробитися крізь життя.

Одначе часом показується різниця між доброю волею і дійсністю. Організм, виснажений роками невигодами й недостачами скитальчого життя, не витримує труднощів, що серед них опинилася людина в Новому Світі, швидко підупадає на силах, тратить здоров'я і сходить передчасно в могилу. Кільки вже таких людей „пішло марно з цього світу", не зазнавши навіть відпочинку в новій країні?

Ще гірше буває з людьми старшими, що не найшли признання старости серед свояків і приятелів, які могли б були дати спроможність довшого відпочинку для колишніх скитальців і аж тоді порадити їм, до якої праці вони ще могли б надаватися. Такі пристаркуваті особи, кинені в невідповідне середовище, теж непотрібно сходять з цього світу тільки тому, що не було кому на них звернути належної уваги.

Та годі вичисляти всі категорії осіб, що вмирають з занедбання, з біди, з перепрацювання. У кожному випадкові треба розбирати справу окремо і шукати ради.

На такі випадки треба звертати увагу одиниць і загалу, головно оцього зорганізованого, свідомого, загалу. Серед старшої української громади в Америці повно людей, що розуміються на таких справах. Тому до них в першу чергу повинні звертатися новоприбулі за допомогою. Допомога не мусить полягати в самих грошах. Перша допомога — це добра порада. „Не цурається правди мудрець, хоч вона з уст дитинячих буде . . .". Від умової поради дійдемо до матеріяльної, там, де вона потрібна. Вона теж не мусить бути з місця в грошах. Часом сама надія на доцільний порятунок втримає людину в рівновазі.

А дальша допомога — це вже діло. Кільки в нас установ, товариств, місцевих організацій, союзових відділів, та інших братніх та релігійних товариств, домів, шкіл, що безперечно можуть рушити нагромаджені роками фонди на те, щоб найняти якусь умову силу для упорядкування книжок, для написання історії установи, для допомоги в організуванні імпрез, для ведення діловодства в більше поступовім дусі . . ., як не самостійно, то в характері помічних сил. Часом треба створити окремий варстат праці, іншим разом зорганізувати вечірні курси, ще в іншім випадку прийняти скитальця на учителя української мови в парафіяльній школі.

Саме традиційне зберігання ощадностей в банках в такому часі, коли їх треба рушити на врятування людині життя або на придбання цінної умової сили для поширення діяльности громади, чи установи, — не відповідає вимогам часу.

Дебати над російською політикою Кенана

(Закінчення зі сторони 2)

сли дещо цікаве. Одинокий поважний та широкий погляд француза Арона вказав на саму істоту американсько-російської політики, а саме, що Америка мусить рахуватися з колоніяльним характером Росії та використати невдоволення колоніяльним способом поневолених народів Росії на розбиття тої змори людства, що називається червоною Росією, чи СССР. Інтересне зокрема це твердження, що коли Америка не буде з тим рахуватися, то може стрінутися з несподіванкою, що динамізм революційних рухів розсадить Росію на початку війни, яку Арон вважає неминучою. Це властиво одинокий поступовий голос в дебатах.

Німецький учасник, крім слушної критики політики „стримування большевиків", не вніс нічого нового. З його статті видно, що національних проблем червоної Росії він не знає.

Супроти двох все ж таки поважних голосів — француза та німця — голоси двох росіян виглядають не тільки однобічні, але з них проявляється гістеречний страх за цілість російської імперії, якої упадок стоїть їм вже перед очима. Звідси їх гістерія та нічим не підтримані заходи проти святого демократичного права кожної нації, бути вільною.

Коли ж редакція журналу „Ню Лідер" хоче бути справді трибуною поступової американської думки, то вона повинна була теж дати голос представникові поневолених народів, якщо російська політика Кенана має бути всебічно висвітлена перед американським народом і то в дусі американських політичних ідеалів та по лінії життєвих інтересів Америки.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ЛЮДИ ТВОРЯТЬ МУЗИКУ

Джеймс Файсет, директор Музичної СВС Радіомережі

Це стаття з серії статтей про важливі сторони американського життя сьогодні, написаних видатними американцями у зв'язку з кампанією „Листів з Америки".

Чи Ви знаєте, як поширена музика тепер у Злучених Державах? Не тільки в Метрополітен Центрі — звісно, усі про це знають — але й по містах, селах, по фармерських районах і навіть по ізольованих гірських осередках.

Совєтський Союз раз-у-раз твердить, що американці мають низьку культуру. І багато людей по цей бік залізної заслони також вірять у це. Те саме думають і деякі американці, коли вони мають на увазі Середній Захід, чи Глибокий Південь, чи навіть взагалі американську провінцію. Але чи можна вважати людей, що творять або слухають симфонічну, оперову, хорову чи камерну музику, за культурно нерозвинених? Візьмемо Середній Захід, Глибокий Південь, провінційну Пенсилвенію, Колорадо, величезний Північний Захід, чи Південний Схід. Це Вам дуже добрі показники.

У далеку минувшину Коломбос, Індіяна (не Коломбас, Огайо), за тих часів місто з дев'ятьма тисячами людности, тоді вже мало симфонічну оркестру. І тепер має. Це почалося 1922-го року, коли учитель скрипаль Г. Честер Кітцінґер почав був вимагати від своїх учнів, щоб вони, крім скрипки, знали також і симфонічну музику. Отже, іще за багато років перед тим, як люди на провінції мали змогу слухати Нюйоркську філармонію в радіо, людність Коломбосу, Індіяна — фармерський центр з мізерною індустрією — з приємністю слухали твори Шуберта, Моцарта та Бетговена у виконанні своєї власної оркестри з 75—100 музиків. Отже, спитайте людей з м. Коломбосу, Індіяна, чи їхнє місто культурно розвинене.

Візьмімо тепер деякі південні стейти. Ґейдсден, Алябама, хотіло мати власну оркестру. Те саме було з Анністоном, за тридцять миль від Гейсдену. Вони домовились з'єднати найліпші таланти з обидвох міст і створити спільну симфонічну оркестру. Цього року місцем осідку цієї оркестри стало місто Гейсден, а на другий рік вона перейде, мабуть, до Анністону. Отже, Алябама має добру музику, що її створили собі самі алябамці.

Або ось Північна Каролайна. Вона має симфонічну оркестру на колесах, що дає концерти для людей по селах, містах, хуторах уздовж вісьмох тисяч миль по шосі через Північну Каролайну, Тенесі Джорджію, Флориду. На чолі її стоїть диригент Бенджамін Свалін. Пересуваючись автобусами, ця оркестра спиняється по містах, грає в церквах, кінах, парках, шкільних авдиторіях, дає безплатні концерти для дітей. Понад сто тисяч дітей слухали минулого року оркестру Північної Каролайни, і не тільки діти з великих центрів, але й ті, що живуть по бавовняних та тютюнових плянтаціях. Яку ж музику вони чули? Гайнда і Бетговена, Мусоргського і Кабалевського, Персі Грайнджера і Еріка Коатса, Річарда Штрауса і Річарда Роджерса.

У Північній Каролайні є також мандрівна опера. Її фундатор А. І. Флетчер часто дає оперові вистави в таких частинах стейту, де перед тим ніколи не чули опери, і ставить „Кармен", „Травіяту", „Весілля Фіґаро" та інші. Чи Північна Каролайна культурно відсталий стейт?

Пані Елена М. Томпсон з Американської Ліґи Симфонічних оркестр має багато інформацій про розвиток музики в нашій величезній країні і про кілька сот напівпрофесійних і непрофесійних оркестр, зареєстрованих у Лізі. Ось, приміром, у Мансфільді, Пенсилвенія, у містечку з людністю 1800 населення, є Мансфельдська Симфонічна Оркестра на 70 музик, яка мандрує по містечках на 40 миль навкруги Мансфельду. Щовівтірка, „якщо тільки дороги не дуже слизькі і сніг не дуже глибокий", вони дають свої вистави. (Чи можна сказати, що з музикою не все гаразд у провінційній Пенсилвенії?).

Арканзаська Долина в Колорадо, цей великий район фруктивих садів, також має оркестру. Персонал її складається з людей з різних містечок, часто віддалених на 50 миль від міста її постійного осідку. І імена Бетговена, Моцарта і Гайдна стають популярними серед людности Долини.

Підемо далі на захід і навмання візьмемо для прикладу першуліпшу точку. Веллінгам, Вашингтон, з його тридцятьма тисячами людности, має три музичні заклади — оркестру, джазбанд і хор. Кожний цей заклад дає безплатні концерти для всіх охочих послухати музику.

Овк Рідж, Тенессі. Назва цього центру виробництва атомової енергії відома по обидва боки залізної заслони. Там живе й працює в Національній лябораторії біохемік Вальдо Кон. Він також віолончеліст. Він також і диригент місцевої симфонічної оркестри, яку заклав спочатку просто для розваги ще 1943-го року. Ця оркестра й тепер грає „просто для розваги", але тепер це прекрасно організована й добре вишколена симфонічна оркестра, що складається з науковців, учителів, студентів та хатніх господинь. Зважаючи на те, що людність Овк Рідж складається з людей з цілої Америки, тут наочно можна приклсти міжнаціональний принцип: тут, як і в багатьох інших частинах країни, все більше й більше американців учаться спільно творити музику.

КОЛЯДА, КОЛЯДА...

Кінець січня і лютий — це місяці, коли до Народного Фонду напливає коляда.

Листи для збірки „Коляди" були розіслані головно Відділам Українського Конґресового Комітету на місцях та уповноваженим У. К. К. Як відомо, своїх уповноважених У. К. Комітет призначає там, де українців мешкає дуже мало, а часом і дві-три родини, — щоб мати зв'язок і з тими, найдальше закинутими нашими людьми.

Розсилаючи в Америці „листи", Конґресовий Комітет просив колядників, щоби „навідали з колядою кожну хату, де живуть українські люди, всіх свідомих українських громадян, не минаючи нікого та прийняли і найменшу коляду на потреби української національної справи".

Листи, що приходять нині до Комітету, свідчать, що колядники стараються по можливости виконати прохання Комітету, хоч відомо, що це дуже не легко. Поперше, усі люди працюють, а, подруге, розкиданість наших людей по Америці дуже велика.

Всеж листи надходять і надходять.

Різноманітні призвіща, писані чорнилом і олівцем. Переважно робоча, струджена рука. Відзиваються українці з різних стейтів, з усіх закутків Америки. Для прикладу: Із віддаленого стейту Висконсин посилають „коляду" два брати й дописують: „крім нас, тут українських людей нема". Таке саме з Вермону, стейт Вашингтон, на крайнім заході Америки. Там мешкає укр. громадянин п. Василь Солима з родиною. Посилає пожертву і пише цікавого листа: „Ми дістали листу коляди З приємністю ми прийняли Ваше завдання, але на жаль, в нашім містечку нема жадних українців. Ми є тут тільки одна родина з 1951 року. Припадково ми дізналися, що за 13 миль живе один українець і ми зібралися — ч. дружина і двоє дітей, поїхали і заколядували йому. Він є самітний, старий еміґрант. Тепер спровадив собі з Анґлії сестрінка, котрий приїхав тому один місяць.

Побирає „Український Голос". Він знає адреси деяких українців, які можна використати для Народного Фонду. Як ми дістанемо ці адреси, то перешлемо Вам.

Так — що ми посилаємо свій скромний Даток, а також даток від цих двах панів".

Так озивається українсько-американська провінція... Озивається в душі — Україна, зор'яна ніч, засніжене село і десь талеко — далеко:

„Бог предвічний"...

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, Огайо

З діяльности СУМА

СУМА в Клівленді вже стоїть на порозі другого року свого існування, яким відграничуються його два етапи — стан організування та переходу до діяльности.

Щоб переглянути перебіг праці Осередку, слід відмітити на самому початку про ці зовнішні обставини, які обтяжували розвиток осередку протягом цілорічного існування.

Вже з днем заснування осередку, Управа стрінула ряд перешкод, які безпосередньо відбивалися на діяльности, чи радше на організуванні членства. Головною причиною була тут домівка, яка мала бути тим першим фактором успіху цілого осередку. Мимо всього, осередок по своїм силам старався бути на рівні з іншими молодечими організаціями, давав ряд доповідей на виховні теми, теми історичного чи літературного характеру, як рівно ж брав участь у громадському житті.

Діяльність членства можна було помічати майже у всіх ділянках громадського життя як: в хорі, драматичному гуртку, оркестрі і т. д. З днем закінчення каденції старої Управи і вибором нової, осередок вже робить деякий поступ, бо перш за все вже вкоротці буде мати домівку, де зможе реалізувати намічений плян на найближчий час, а саме: Влаштувати ялинку для членства з участю запрошених гостей з поодиноких організацій. Згуртувати молодь віком 14-18 років у ряди Юного СУМА, це найбільш пекуча проблема.

На суспільно-громадському відтинку осередок постановив рівно ж взяти участь у відсвяткуванні річниці смерти 300 студентів під Крутами за ініціятивою студентської громади „Зарево", яке має відбутися 24 лютого 1952. Дохід буде призначений з цієї Академії на видання брошури в англійській мові, про героїчну поставу Крутянських студентів, і 359 героїв з-під Базару, розстріляних большевиками.

Говорячи про діяльність осередку слід згадати, що дня 16. XII. 1951 р. відбулися Загальні Річні Збори на яких вибрано нову Управу в такому складі: Голова: Сергій Бушак; Заступник і Орг. Семен Кріслатий; Культ-осв. Лев Кусяк; Реф. Юнацтва: Григорій Головка; Секретар; Ярко Яцкевич.

Загальні Річні Збори осередку СУМА в Клівленді ім. Б. Хмельницького винесли резолюції з пройденої діяльности на терені Клівленду: „Осередок як вірний засадам „Бог і Україна", постановив високо стояти на моральних чеснотах, братерській дружбі, організованости і дисципліні. В першій мірі члени осередку низько клонять голови перед цілою Молоддю Воюючої України на рідних землях та перед їх жертвами, склали і дальше складають своє юне життя на жертівнику нації.

Осередок всіма способами буде старатися піддержувати, як морально так і матеріяльно, визвольну боротьбу на рідних землях."

Лев Кусяк

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Джерзі Ситі, Н. Дж.

До Редакції „Свободи",

Вельмишановний Пане Редакторе!

В тижневику „Українська Думка" (Лондон) в числі з 17 січня 1952 р. вміщений допис з приводу моєї доповіді для українців у Рочдейлі, що відбулася 30 січня 1951 року.

Цим заявляю, що цей допис „Української Думки" від першого і до останнього слова неправдивий. Автор допису перекрутив мої думки, висловлені в доповіді, і приписав мені погляди і слова, яких я не сказав. Доводиться жалкувати, що в країні, де правилом преси і політики є „чесна гра", знаходяться органи, видавані українською мовою, які грубо порушують добрі звичаї пресової етики.

Прошу інші українські часописи передрукувати цю мою заяву.

Панас Феденко, член УНРади
Лондон, 25 січня 1952 р.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

На Народний Фонд на 1951 Рік Зложили:

(ЛИСТА ч. 31 — по день 3. січня 1952).

КАЛІФОРНІЯ:
Форт Баррі: стар. стріл., Ярослав Ликтей $5.

КОННЕКТИКЕТ:
Гартфорд: д-р Юрій Сороковський $50; по $10: Теофіль Баландюк, Ілько Дережинський, Іван Кащинець, Богдан Козак, Іванна Козак, Борис Лащук, Микола码 Мединський, Ірена Мельник, Яків Нестерук, Марія Нестерук, Степан Рогатинський, Тадей Солук, Василь Шподарунок, В. Василенко, Оля Жевко; Осип Теслюк $5.
Тромбол: Йосиф Волк $20.

ДИСТРИКТ КОЛОМБІЯ:
Вашингтон: По $20 :д-р Роман Кічуровський, Іван Малиновський.

ІЛЛИНОЙ:
Шікаго: Василь Шимберт $25; по $10: Микола Филипович Андрій Якимець, Василь Клепач, Івана Ліщинська, Іван Ліщинський; Михайло Голойда $5.
Пеорія: Антін Кобилянський $5.

ІНДІЯНА:
Іст Шікаго: Д-р Микола Гнатик $10.
Геммонд: Іван Гафійчук $10.

МЕРИЛЕНД:
Балтимор: Іван Регула $10.
Берлін: По $10: Ярослав Корженівський, Орест Корженівський.
Куртіс Бей: По $10: Волод. Ільницький (290 відділ УНСоюзу), Сестрицтво Н.С.П. Зач. Пр. Діви Марії через Михайлину Нанюк.
Лосбі: Микола Перун $5.
Райтерстовн: Петро Волошин $10.

МАССАЧЮЗЕТС:
Голіок: По $10: Михайло Креминець, Матвій Лончина.
Пітсфілд: По 20: Григор і Тетяна Колодрубські, Михайло Мацьопа; по $10: Іван Колодрубський; $5: Дмитро Закордонний.

МИШІГЕН:
Дітройт: По $10: Константин Бень, Василь Вігун, Володимир Гупалівський, Степан Климишин, Євген Обуховський, Степан Орищин, Михайло Шавалюк; $5: Михайло Тріль.
Гемтремк: На хрестинах у пп. Богаїв $18 (*на це зложили*: Дм. Волощук $5; по $2: І. Богай, І. Федчишин, А. Кіналь, Р. Кіналь, І. Василюк; по $1: І. Богай, Г. Кульчицький, Л. Нахвостач); по $10: Роман Дідицький, Андрій Кіналь; $5: Микола Фурик.
Селайн: Антін Грушецький $5.

МІННЕСОТА:
Чісголм: Іван І. Тимчишин $10.
Міннеаполіс: Осип і Софія Покотило $20; Сергій С. Єрмоленко $10; Константин Смовський $6; Анна Крамарчук $5.
Рачестер: Софія Карабай $10.

МІЗУРІ:
Кірквуд: Володимир Непота $10 (на 1952 р.)
Ст. Луі: Василь Шуплак з дружиною $15; по $10: М. Андибур, Петро Лотоцький, Микола Недільницький, Андрій Стецко, Антін Томин.

НЕБРАСКА:
Омага: Д-р Іван Богачевський $10.

НЮ ГЕМШИР:
Менчестер: Мирослав Німець $10.

НЮ ДЖЕРЗІ:
Алфа: Г. К. $5.
Еллендел: Василь Матвіяс $20.
Байон: По $10: Василь Вінтонів, Микола Шишка.
Кемден: Д-р Іван Лазор $10.
Картерет: Йосиф Глущик $10.
Клифтон: Євген Мельничук $10; Петро Головчук $5.
Елизабет: По $10: Йосиф Буката, о. Волод. Буката, Микола Бутович, Василь Михалик, Михайло Вербяний.
Гарфілд: Володимир Юрків $20.
Гобокен: Д-р Юрій Фединський $10.
Ірвингтон: По $10: Роман Кухта, Василь Пасічняк.
Джерзі Сиі: „Самопоміч" замість цвітів на могилу пок. Миколи Гуменного $18.50; по $10: Теодор Гіль, д-р Іван Левкович, д-р Іван Лозинський, Іван Муха, Михайло Пилипчак, Іван Нечипор, Павло Савчук, Ярослав Сипко, Микола Шеремета; Петро Посталюк $6; по $5: Олекса Демченко, о. Волод. Лотович, Анна Стецура.
Милстон: Іван Гнідь з листопадового свята в Менвіл $20.13.
Морріставн: Ярослава Панчук $10.
Нюарк: По $10: Григорій Дац, д-р Михайло Гой, Александер Голь, Пилип Гончаренко, Микола Кріль, Н. Н., Василь Шмуляк; по $5: Михайло Бодлак, Антін Сенишин.
Пассейк: Т-во ім. Шевченка (від. 42 УНС) $10 (вкладка до УКК); по $5: Андрій Гойда, М. Гаваль.
Перт Амбой: Іван Ковалюк $10.
Трентон: По $10: Іван Бурлай, Ярослав Гафткович ,Филимон Калитчук, Дмитро Кузик, Михайло Сірий, Ірина Скрипчук; по $1: І. Вігун, В. Синчук.

НЮ ЙОРК:
Олбені: По $15: Лев Гречаник, Марта Гречаник.
Амстердам: Михайло Бабяк $10.
Асторія: Тессі Мотрук $10.
Бей Шор: Д-р Володимир Врецьона $10.
Бінггемптон: По $10: Волод. Хруник, Микола Джус, Остап Клочаний, Іван Корчинський, Михайло Крайник, Павло Опацький, Василь Сопецький, Євген Здеб; по $1: Д. Яремчук, С. Поточняк.
Бронкс: Петро Барчинський $10.
Бруклин: По $15: Братство св. Миколая (від. 293 УНС), Іван Хромишин; по $10: Володимир Руденський, Остап Савчинський; $5: Іван Ластовецький.
Боффало: Іван Бон $20; по $10: Дмитро Блендоночий, Микола Бурда, Ярослава Хома, Микола Фарима, Олександер Ганицький, Микола Гошовський, Александер Гугель, Федір Іскало, Манько Конрат, Михайло Кость, Микола Кудерявець, Іван Лехновський, Олекса Матух, Степан Попадюк, Юрій Попадин, Іван Сенів, Мирослав Сенів, Лев Сушків, Еміль Сушків, Сергій Шкут, Олександер Ткачук, Петро Тирів; по $5: Волод. Горонович, Андрій Клименко, Волод. Петрівський.
Когус: Роман Ракочий $10.
Іст Медовс: Яків Мотуз $10.
Гонтер: Володимир Кобзяр $10.
Джемейка: Мирослав Пастушенко $10.
Мініола: Андрій Швець $5.
Найягра Фолс: Антін і Марта Зьобровські $25; Зенон Гадзевич $10.
Ню Йорк Сиі: Комітет Об'єднаних Організацій м. Ню Йорку, решта з маніфестації, $68.13; по $25: Михайло Макарчук; по $20: Іван Вовчук, Володимир Возний; по $10: Михайло Бачинський, Іван Базарко, Волод. Бакалець, Филип Бермес, Олександер Білан, Євген Влагітка, Юрій Чижик, Володимир Дигдало, Романа Дигдало, Теодор Дуб, Атанас Федоляк ($10 і $7 за 1950 р.), Євген Гафткович, Осип Гірняк, Євген Голюка, Василь Граб, Степан Чайковський, Семен Іванюта, Олекса Яримишин, Юлія і Волод. Копчинський, Ярослав Клим, д-р Іван і Уляна Козак, С. Кордуба, Микола Кулинич, Ольга і Надія Кулинич, Микола Кузик, Семен і Ярослава Лісовець, д-р Осип Любчак, Дмитро і Анна Мачай, Петро Німировський, Василь Никифорук, А. Пацук, Лев М. Попович, Ігор Раковський, Софія Раковська-Кандюк, Володимир Ривак, Михайло Ригайло, Йосафат Семків, Василь Стебельський, Петро Шандала, Михайло Шипула, Парaскевія Щур, Марта і Зенон Василькевич, Антін Валько, Данило Волчук, Юлія Волчук, Юрко Ушитко, Іван Ждан, Володимир Заклинський; $7: Ольга Лисецька; по $5: Ярослав Андрусечко, Теодор Багриновський, Марія Червоняк, Михайло Чіп, В. Фарміґа, Осип Вибачинський.
Порт Честер: Кароліна Шебунчак $10.
Реґо Парк: І. Коршовський $10.
Річмонд Гіл: Микола Кокольський $10.
Ріджвуд: Тереса Шарко $10.
Рачестер: По $10: Микола Бабюк, читальня ім. Франка, Іван Деркач, Василь Каліцінський, д-р Дмитро Капітан, Осип Мудрий, сестрицтво Пресв. Богородиці, Роберт Шереліс, Карло Смеречинський; $7: Іван Мелешко; $5: Люба Шот.
Стейплетон, Ст. Ай.: Михайло Белців $20.
Відсайд, Л. Ай.: Василь Новак $5.
Йонкерс: По $10: Омелян Коцюбинський, Наталія Стрійська, Петро Русинко, о. Теодор Вареха.

ОГАЙО:
Акрон: По $10: Александер Білоус, Григорій Юшка, Михайло Когут.
Арчіболд: Нестор Голіян $10.
Кантон: Д-р Іляріон Домбчевський $10.
Клівленд: По $10: Роман А. Одинський, Михайло Верхола, Іван Зварун.
Кент: Стефан Іванчук $10.
Лорейн: По $10: Іван Деревяник, Петро Яців, Євген Латишевський.
Росфорд: Михайло Денько $10.
Янґставн: Яків Петрик $10.

ПЕНСИЛВЕНІЯ:
Аллентавн: Братство св. Михайла (від. 147 УНС) $25.
Амбрідж: о. Петро Мельничук $10.
Бетлегем: Іван Мацалак $10; Юрко Цегельський $5.
Батлер: Микола Костецький $15.
Честер: Володимир Кузик $10.
Діксонвіл: Василь Грушка $10.
Істон: Любомир Гуґель $5.
Джермен таун: Софія Борковська $5.
Лічбург: Василь Пітик $10.
Лістер: Самійло Сеньків $10.
Маганой Сиі: По $10: о. Юрій Дубицький, Яків Семенюк.
Норт Бреддок: Катерина Пограничнa $10.
Олифант: В. Федерко $2.
Филаделфія: Кость і Евдокія Шпікула $50; Олекса Бережницький $25; по $10: Савин Андріянович, Еміль Чайковський, Леонтій Біронт, Теодозій Филипович, Ірена Ільницька, о. Віталій Коваленко (1952 р.), Орест Навалковський, Волод. Ортинський, Марія Романенчук, Теодор і Антонія Свистун, Текля Шпак, Антін Швак; по $5: Антін Гарасим, Стефанія Корпецька, Василь Пирський, Микола Сидоряк, Софія Заяць.
Пітсбург: По $15: Братство св. Василія Великого (від. 85 Укр. Нар. Помочі), Василь Оборишко; по $10: Іван Кахникевич, Осип Полатайко, Василь Проць, Стефан Ватчек.
Вест Істон: М. Курілко $10.
Вілкс-Бері: Андрій Бунеґру $10.

РОВД АЙЛЕНД:
Провіденс: Семен Александрук $10.

ВІРДЖІНІЯ:
Милфорд: П. Мельник $1.
Річмонд: Петро Кащенко $10.

ВАШИНГТОН:
Кетл Фолс: Данило Мацик $10 (на 1952 р.).
Текома: Петро Кащенко $10 (на 1952 р.).

КАНАДА, ОНТАРІО:
Кірклендлейк: Іванна Басараб $10.

Спортові Вісті

У.С.С.К. досягає 2-ге місце табелі

У.С.К. досягає 2-ге місце табелі

Ню Йорк, 23 січня 1952. До змагань обі команди виступили в ослабленому складі. Змагання принесли 3 воковери в користь У.С.С.К., коли „Спорт Клюб" не заступить 5 і 6 місць в сінглях і 3 зміни в деблях. Наші по останній грі перемогли певно „Спорт Клюб" 8:1 точок.

Повний вислід: 17:3 сетів і 416:212 м'ячів для У.С.С.К.

Поодинча гра: Н. Пацлавський (5) і З. Зварич (6) добули свої точки в. о. 5:1.

1. Г. Ельмар — Р. Фрей, юн. 1:2,
2. Я. Куровицький — Ф. Децквітц 2:0,
3. І. Заяць —Г. Муелср 2:0,
4. М. Бих — Г. Вольшіна 2:0.

Подвійна гра: Б. Прудиус — І. Заяць добули точки через в. о. 1. Г. Ельмар, Я. Куровицький — Ф. Децквітц, Р. Фрей, юн. 2:1;

2. Я. Раковський, М. Бих — Г. Муелср, Г. Вольшіна 2:0.

Товариська гра:

Б. Прудиус програв до Р. Фрей, юн. 5 сетівку — 2:3.

Команда У.С.С.К. виграла високо до „Спорт Клюбу" і осягла 2-ге місце табелі ліги ДАФБ-у, зіпхавши на 3-те місце Пфельцер Ф. Ц. Табелю провадять здецидовано литовці. В часі тижня Пфельцер Ф. Ц. виграв до Проспект У. Ц. 6:3, Проспект У. Ц. проти Спорт-Клюб 5:4, литовці розгромили Бляу-Вайс 8:1. Р. М'єзіс (1 Рейс) і Я. Куровицький (5 Рейс) відходять до війська ЗДА, і У.С.С.К. наглядно ослаблений втратою двох добрих змагунів.

В табелі першенств німецької столово-ситківкової ліги команда У.С.С.К. по 5 зустрічі має такий осяг:

5 матчів виграних, 39:6 точок, 82:24 сети і 2145:1523 м'ячів в користь власну.

Подав: **Б. Прудиус**

НОВІ ІМІГРАНТИ

Дня 7-го лютого прийдуть кораблем „Дженерал Мюр" до Ню-Йорку на ашуранси ЗУАДКомітету такі особи:

Боруцька Анна; Маселко Володимир; Рафальський Іван, Марта; Решетило Панас; Заремба Теодор; Кость Костенко Степан; Можарівський Іван, Уляна, Павлина, Микола, Марія, Володимир; Михалко Микола, Анна; Решетар Михайло; Завадський Семен, Меланія; Стасюк Олександер; Винник Михайло, Євдокія, Рая; Животова Катерина, Юліян; Чайківська Віра, Євген, Мирослав; Чижик Анна, Віктор, Богдан; Карпинець Іван, Урсула, Олена; Козак Зенон, Лідія; Левицький Богдан, Марія, Лідія, Борис; Малицька Малгожата; Пащак Андрій.

ПОВІДОМЛЕННЯ УТГІ

Найстарша Українська Висока Школа Позаочного Навчання Української Політехніки — УТГІ приймає вписи студійників на:

1) Економічний факультет,
2) Агрономічно - Лісовий факультет,
3) Високу Школу Державних Наук,
4) на курси: Журналістики (2 семестри), Українознавства (2 семестри), Мов, Ботаніки, Дендрології, Городництва, Садівництва, Рибництва і ін.,
5) на курси окремих предметів (після Реєстру).

Використовуйте доцільно час, учіться, набувайте фах! Жадайте проспекти і цінники (безплатно). Книжки для студій можете дістати у нас по низьких цінах. Можете студіювати самі або з нашим керівництвом. По закінченні студій (письм. іспити) видаються свідоцтва. Пишіть безпосередньо до нас по докладні інформації.

Наша адреса: Ukrainische Technisch - Wirtschaftliches Institut, München 21, Ramersdorf, Postfach (Zw. St.) Deutschland, Europa.

Керівництво Позаочного Навчання УТГІ

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Дня 27 січня 1952 р. відбулися річні загальні збори 25 відділу. Збори затвердили річний звіт і висловили довіря урядові. До нового уряду ввійшли: Д-р Л. Мишуга, голова; А. Драґан, містоголова; Йозефіна Гібонс, фінанс. секретар; П. Постолюк, рекорд. секретар. До контр. комісії:М. Филик, Ст. Леуш, Емілія Угорчак. Делегатом до УКК вибрано Йозефіну Гібонс, а до ЗУАДК А. Бука. Впродовж місяця від Заг. Зборів ново вибраний урряд скличе збори членів і предложить плян праці на будуче. Від 1 лютого 1952, членські вкладки належить вплачувати до рук: Josephine Gibbons, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Цей відділ надалі залишається при головній канцелярії УНС. — Д-р Лука Мишуга, голова.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, точно о год. 2-ій пополудні, в Громадськім Домі. Просимо всіх членів бути присутніми, бо контроля здасть звіт за минулий рік. — В. Новак, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Дається до відома членам Тов. ім І. Франка, від. 334, що місячні збори відбудуться 10. лютого о 1. год. пополудні в У. Н. Домі. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. На річних зборах 13. січня вибрано такий уряд: М. Задерецький, предс.; В. Юрчишин, заст.; С. Морозович, фін. секр.; М. Богонок, заст.; І. Жук, рек. секр.; І. Ведмедик, заст.; надз. хворих В. Жук. Предст. до Злучених Організацій М. Задерецький, І. Ведведик. Контрольори: В. Репожинський, Ю. Котішевський і Г. Оленчук.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбудуться 10. лютого о год. 2. пополудні в домі Лісного. На річних зборах вибрано такий уряд: І.Шеґера, предс.; Л. Мартинчук, кас.; М. Лісний, секр.; Д. Федина і П. Стрилець, контрольори.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в неділю, 10. лютого, зараз по третій Сл. Божій, в церковній галі, 2280 W. 7th St. — Г. Голубець, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, о год. 2-ій пополудні, в парафіяльній галі, 45-47 Говп Еве., Пасейк, Н. Дж. Просимо членів прийти на збори, бо є важна справа Тов. до полагодження. — М. Філь, предс.; В. Палюх, кас.; Г. Яськів, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, о год. 2. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 В. Лакавана Еве. Пригадується всім членам, щоби старалися платити вкладки на зборах і на час. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Сестр. Влаговіщення, від. 125, відбулися 21. січня і на них вибрано такий уряд: П. Боднарчук, гол.; А. Шаян, заст.; Р. Сидорик, рек. секр.; І. Подола, фін. секр.; П. Яворська, кас.; О. Горох, Х. Плетяк, М. Костерка і Р. Рибак, контр. комісія; Н. Вучинська, Е. Мілер, М. Ванія і Л. Чорнобіль, опікунки хворих. З огляду на зріст видатків Сестр., збори рішили піднести вкладку до відділу з 10 на 15 центів. Позамісцеві члени можуть платити свої вкладки кожної другої неділі в місяці в параф. галі церкви св. О. Николая. Збори Сестрр. відбуваються в кожний третій понеділок в місяці, в Союзовім Домі при845 N. Western Ave. Наступні збори відбудуться 18. лютого о год. 8. ввечорі. — Л. П. Паньків, секр. річних зборів.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подає до відома усім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. лютого, о годині 1:30 пополудні, в галі У. Н. Дому при 4655 Martin & Michigan Ave. Члени, що не заплатили в січні січні вкладки, якщо не заплатять їх в цім місяці, будуть суспендовані. Во за обезпечення треба всюди платити і хай про те кожний член памятає. — І. Форись, предс.; П. Кізел, секр.; М. Ґузиляк, кас.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє, що на річних зборах вибрано такий уряд на 1952 рік: Т. Весоловський, предс.; П. Гливяк, заст.; В. Паньків, кас.; Е. Воловняк, секр.; Е. Воловняк, заст.; контрольори: Г. Лебіщак і Н. Рубаш; надз. П. Гливяк і І. Соломчак. Мітінґи відбуваються в кожну другу неділю по першім в У. Н. Домі, 4. і Ворд вул. Адреса секр.: Евфемія Воловняк, 428 Highland Ave., Chester, Pa.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Василія Великого, від. 161, що місячні збори відбудуться в суботу, 9-го лютого, в годині 7. ввечорі, у власній салі. Зогляду на те, що є важні справи до вирішення, присутність всіх місцевих і позамісцевих членів конечна. Напоминаємо довгуючих членів вирівнювати свої залеглости. — Уряд.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Дня 10-го лютого о год. 1:30 пополудні відбудуться місячні сходини 94-го Від. ім. Маркіяна Шашкевича, в салі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Грейлінґ. На порядку нарад справа 35-літнього ювілею Т-ва і 140-вих уродин о. М. Шашкевича та інші важні справи. Приявність всіх членів обовязкова. — Е. Зубальський, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Апп. Петра й Павла, від. 220, відбудуться в суботу, 9. лютого, о год. 7:30 ввечорі, в параф. галі, 4952 So. Paulina St. Проситься всіх членів прийти на час і заплатити свої членські вкладки, як річні так і місячні, а також вирівняти довги. Члени, що працюють наніч і не можуть бути на зборах, повинні посилати вкладки перед зборами на адресу секр.: 3111 W. 54 Pl., Chicago 32, Ill. — Гр. Гарасим, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 9. лютого, о год. 7. ввечоррі, в домі Громади на Лавренс вул. Проситься всіх членів бути присутніми на зборах в дуже важній справі. — І. Жмутин, предс.; І. Сорока, кас.; А. Хромяк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє, що місячні збори членів відбудуться 9. лютого о год. 8-ій ввечорі. Проситься всіх членів прибути громадно і вирівняти свої залеглі вкладки. При тій нагоді Т-во повідомляє, що на річних зборах дня 12. січня перевибрано тих самих урядників, а саме: А. Горохівський, предс.; Н. Бурак, кас.; І. Струк, секр. Адреса касієра: 115 W. Clarkson Ave., Phila, Pa. Адреса секр.: 2324 Poplar St., Phila 30, Pa.

ПОДЯКА

Дружина й брат спочилого 23-го грудня 1951 р. в м. Провіденс

Д-ра МИКОЛИ САМОЙЛОВИЧА

(колишній сотник Української Армії, учасник Зимового Походу), сердечно дякують усім близьким, приятелям і знайомим за їхнє співчуття в нашому горю, за моральну й матеріяльну допомогу, за участь в похоронах. З'окрема дякують: док. медицини Мохнацькому, о. Желихівському, родині Корнієнко, родинам Розиатовських, Тіхоцьких, Пестриченко, С. Титаренкові, проф. Пасічнику, колонії козаків-самостійників в особі інж. Бігдая та інж. Омельченка.

ОЛЕНА САМОЙЛОВИЧ та МИХАЙЛО САМОЙЛОВИЧ.

ТАРЗАН, ч. 2765. Задурманене слідство.

„Зажди, Тарзане! Це може бути засідка" — остеріг Д'Арнот. — „Я піду з тобою".

„Я не хочу бути розлученим" — загомонів Ларсон. — „Ми повинні були піти з ними. Вони вже давно вийшли".

„Може маєш рацію" — погодився Хірам. — „Чотирьом краще, як двом на випадок біди. Підемо за ними".

Похмурий коридор опустів. Вони зачинили двері за собою і ступали поволі в сторону парадної залі.